

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף פ"ו ע"ב

פרשת לך לך

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (פ"ו ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

קודשא בריך הוא כל מלוי אנון בקושטא, ועבד מישרים, במה עבד מישרים. בגין דכד ברא קודשא בריך הוא עלמא, לא הוה קאים והוה מתמוטט להכא ולהכא. אמר ליה קודשא בריך הוא לעלמא, מה לך דאת מתמוטט. אמר ליה, רבוננו של עולם לא יכילנא למיקם דלית בי יסודא על מה דאתקיים. אמר ליה הא אנא זמין למיקם בך חד צדיק דאיהו אברהם די ירחים לי. מיד קאים עלמא בקיומיה הדא הוא דכתיב, (בראשית) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם אל תקרא בהבראם אלא באברהם. באברהם מתקיים עלמא.

תרגום לעברית

רבי יצחק פתח, (שם מה) דבר צדק מגיד מישרים. כל דברי הקדוש ברוך הוא הם אמת ועושה מישרים. במה הוא עושה מישרים? משום שבאשר ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, לא היה עומד, והיה מתמוטט לכאן ולכאן. אמר הקדוש ברוך הוא לעולם: מה לך שאתה מתמוטט? אמר לו: רבוננו של עולם, איני יכול לעמד, שאין בי יסוד על מה שאתקיים. אמר לו: הרי אני עתיד להעמיד בך צדיק אחד שהוא אברהם שיאהב אותי. מיד עמד העולם בקיומו. זהו שכתוב (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם. אל תקרי בהבראם אלא באברהם. באברהם מתקיים העולם.

אמר רבי חייא (ישעיה מה) מגיד מישורים. דהא אתיב ליה עלמא לקודשא בריה הוא
ההוא אברהם זמין הוא דפקון מניה בגין דיחריבו מקדשא ויוקידו אורייתא. (נ"א
לנפקא מניה ישמעאל, אמר ליה הא יצחק, אמר ליה זמין למיפק מניה עשו חייבא
דיחרב בי מקדשא ויוקיד אורייתא), אמר ליה זמין חד בר נש למיפק מניה דאיהו יעקב
ויפקון מניה תריסר שבטין כלהו זכאין. מיד אתקיים עלמא בגיניה הדא הוא דכתיב
מגיד מישורים.

תרגום לעברית

אמר רבי חייא, (ישעיה מה) מגיד מישורים, שהנה השיב העולם לקדוש-ברוך-הוא:
אותו אברהם עתיד הוא שיצאו ממני בנים שיחריבו את המקדש וישרפו את התורה.
[נ"א: לצאת ממנו ישמעאל, אמר לו, הנה יצחק, אמר לו, 'עתיד לצאת ממנו עשו
הרשע שיחריב את בית המקדש וישרף התורה], אמר לו: עתיד אדם אחד לצאת ממנו
שהוא יעקב, ויצאו ממנו שנים עשר שבטים כלם צדיקים. מיד התקיים העולם בשבילו.
זהו שכתוב מגיד מישורים.

טקסט הזוהר

רבי אלעזר אמר הא אתערנא וידבר ויגד ויאמר כלהו לטעמייהו מתפרשן. וידבר איהו
באתגליא דרגא לבר, דלא איהו דרגא פנימאה כאנון דרגין עלאין, ודא איהו (ישעיה
מה) דובר צדק. ויגד איהו רמז לדרגא פנימאה עלאה דשלטאה על דבור, ודא הוא מגיד
מישורים. מאן מישורים דא דרגא עלאה דיעקב שרייא ביה הדא הוא דכתיב, (תהלים
צט) אתה כוננת מישורים. ובגין כך מגיד כתיב, ולא כתיב דובר.

רבי אלעזר אומר, הרי הערנו, וידבר, ויגד, ויאמר - כלם לטעמם מתפרשים. וידבר הוא בגלוי, דרגה חיצונית, שאינה דרגה פנימית כמו אותן הדרגות העליונות. וזהו דבר צדק. ויגד, הוא רמז לדרגה פנימית עליונה ששולטת על הדבור, וזהו מגיד מישרים. מי המישרים? זו הדרגה העליונה שיעקב שרוי בה. זהו שכתוב (תהלים צט) אתה כוננת מישרים. ומשום כך כתוב מגיד ולא כתוב דובר.

טקסט הזהור

אמר רבי יצחק והא כתיב, (דברים ד) ויגד לכם את בריתו. אמר ליה הכי הוא ודאי איהו דרגא דשליטא על תתאה דאיהו דובר צדק. וכלא (בה) איהו (נ"א לאשתלא איבא) לאסתכלא (איכא) הכא. (נ"א אתיא) תא חזי, דאף על גב דדבור איהו תתאה, לא תימא דלא עלאה איהו, אלא ודאי דבור מלייא איהו מכלא ודרגא עלאה איהו. וסימניה (דברים לב) כי לא דבר רק הוא מכם.

תרגום לעברית

אמר רבי יצחק, והרי כתוב (דברים ד) ויגד לכם את בריתו? אמר לו, כך הוא ודאי, היא הדרגה ששולטת על התחתונה שהיא דבר צדק, והכל [בה] הוא [נ"א: לשתל הפרי] להתבונן [יש] כאן. בא ראה, שאף על גב שהדבור הוא תחתון, אל תאמר שאינו עליון, אלא ודאי הדבור הוא מלא מן הכל והוא דרגה עליונה, וסימן לדבר - (שם לב) כי לא דבר רק הוא מכם.

טקסט הזהור

רבי אלעזר הוה אזיל לבי חמוי, והוה עמיה רבי חייא ורבי יוסי ורבי חזקיה. אמר רבי אלעזר הא חמינא דאתערוותא דלעילא לאו איהו אלא כד אתער לתתא, דהא אתערוותא דלעילא בתיאובתא דלתתא תלייא (מלתא).

רַבִּי אֶלְעָזָר הָיָה הוֹלֵךְ לְבֵית חֲמִיו, וְהָיוּ עִמּוֹ רַבִּי חִיָּיא וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזַקְיָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הִנֵּה רָאִיתִי שֶׁהַתְּעוּרֹת שֶׁל מַעְלָה אֵינָה אֵלָּא כְּשִׁמְתְּעוּרֹר לְמַטָּה, שֶׁהָרִי הַהִתְעוּרֹת שֶׁל מַעְלָה תְּלוּיָה בְּתִשּׁוּקָה שֶׁל מַטָּה [הדבר].

טקסט הזהור

פָּתַח וְאָמַר, (תהלים פג) אֱלֹהִים עַל דְּמִי לָךְ אֵל תִּחַרֶּשׁ וְאֵל תִּשְׁקוּט אֵל. דָּא הוּא אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא בְּגִין לְשִׁלְטָאָה. אָמַר דָּוִד, אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ, לְאֲתַעְרָא לְגַבִּי עַלְאָה וּלְאֲתַחַבְרָא גַבִּי יְמִינָא. מֵאִי טַעְמָא בְּגִין (תהלים פג) כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יִהְיֶינּוּ וְגו' (וכתיב) כִּי נִוְעָצוּ לֵב יַחֲדָיו עָלֶיךָ בְּרִית יְכָרוּתוֹ, וּבְגִין כֹּה אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ לְאֲתַעְרָא לְגַבִּי עֵילָא, דְּהָא כְּדִין אֲתַעְרַת יְמִינָא וּקְטִירַת לָהּ בְּהִדָּה. וְכֵד אֲתַקְשְׁרַת בְּיְמִינָא כְּדִין אֲתַבֵּר שְׁנָאִין דְּכְתִיב (שמות טו) יְמִינָה יִי נֶאֱדָרִי בַּכַּח יְמִינָה יִי תִרְעֵץ אוֹיֵב.

תרגום לעברית

פָּתַח וְאָמַר, (תהלים פג) אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ אֵל תִּחַרֶּשׁ וְאֵל תִּשְׁקוּט אֵל. זֶה הִיא הַהִתְעוּרֹת שֶׁל מַטָּה כְּדִי לְשִׁלְטָא. אָמַר דָּוִד, אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ, לְהַעִיר אֵל הָעֲלִיּוֹן וּלְהַתְחַבֵּר אֵל הַיְמִין. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם (שם) כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יִהְיֶינּוּ וְגו'. [וכתוב] כִּי נִוְעָצוּ לֵב יַחֲדָיו עָלֶיךָ בְּרִית יְכָרוּתוֹ. וּמִשּׁוּם כֹּה, אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ לְהַעִיר כָּלִפִּי מַעְלָה, שֶׁהָרִי אֵז מִתְעוּרֹר הַיְמִין וְקוֹשֶׁר אוֹתָהּ עֲמָה. וְכַאֲשֶׁר נִקְשְׁרַת בְּיְמִין, אֵז נִשְׁבָּרִים הַשּׁוֹנָאִים, שֶׁכְּתוּב (שמות טו) יְמִינָה ה' נֶאֱדָרִי בַּכַּח יְמִינָה ה' תִּרְעֵץ אוֹיֵב.

טקסט הזהור

וְתָא חֲזִי כְּשֶׁעָתָא דְאֲתַחַבְרוּ כָּל אַנּוּן מְלַכִּין לְאַגָּחָא קַרְבָּא עָלֶיהָ דְאַבְרָהָם, אֲתִיַּעְטוּ לְאַעֲבָרָא לִיה מִן עֲלָמָא, וְכִיּוֹן דְשִׁלְטוּ בְּלוּט בַּר אַחוּהָ דְאַבְרָהָם מִיָּד אֶזְלוּ, דְּכְתִיב וַיִּקְחוּ אֶת לוֹט וְאֶת רְכוּשׁוֹ בֶּן אָחִי אַבְרָם וַיֵּלְכוּ. מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּדִיוִקְנִיָּה דְלוּט הָוָה דְּמִי לְאַבְרָהָם, וּבְגִין כֹּה וַיֵּלְכוּ, דְּכָל הָהוּא קַרְבָּא בְּגִינִיָּה הָוָה.

ובא וראה, בשעה שהתחברו כל אותם המלכים להלחם בקרב על אברהם, התעצו להעבירו מן העולם, וכיון ששלטו בלוט בן אחיו של אברהם, מיד הלכו, שכתוב ויקחו את לוט ואת רכשו בן אחי אברהם וילכו. מה הטעם? משום שדמותו של לוט היתה דומה לאברהם, ומשום כך וילכו, שכל אותו הקרב היה בשבילו.

טקסט הזהר

מאי טעמא. בגין דהוה אברהם אפיק בני עלמא מפולחנא נוכרא ופעיל לון בפולחנא דקודשא בריה הוא. ותו קודשא בריה הוא אתער לון בעלמא בגין לגדלא שמא דאברהם בעלמא ולקרבא ליה לפולחניה. ורזא דמלה פיון דאברהם אתער למרדף אבתרייהו כדין אלהים אל דמי לה עד דאתקשר כלא באברהם, וכד אתקשר כלא באברהם כדין אתברו כליו מלכין מקמיה כדקא אמרן דכתיב 'מינה י' תרעץ אויב וגו':

תרגום לעברית

מה הטעם? משום שאברהם היה מוציא את בני העולם מעבודה זרה ומכניס אותם לעבודת הקדוש ברוך הוא. ועוד, הקדוש ברוך הוא העיר אותם בעולם כדי לגדל את שמו של אברהם בעולם ולקרב אותו לעבודתו. וסוד הדבר - פיון שאברהם התעורר לרדף אחריהם, אז אלהים אל דמי לה, עד שהכל נקשר לאברהם. וכשהכל נקשר לאברהם, אז נשברו כל המלכים מלפניו, כמו שאמרנו, שכתוב 'מינה ה' תרעץ אויב וגו'.

וּמִלְכֵי צֶדֶק מֶלֶךְ שְׁלָם הוֹצִיא לָחֶם וָיֵין. רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר (תהלים עו) וַיְהִי בְשָׁלָם
סִכּוֹ וָגו'. תָּא חֲזִי כִּד סָלִיק בְּרַעְיוֹתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְרִי עֲלֵמָא חַד שְׁלֵהוּבָא
דְּבוֹצִינָא דְקַרְדִּינוֹתָא. וְנִשְׁפָּה זִיקָא בְּזִיקָא חֲשֻכָּאת וְאוֹקִידַת. וְאַפִּיק מִגּוֹ

וּמִלְכֵי צֶדֶק מֶלֶךְ שְׁלָם הוֹצִיא לָחֶם וָיֵין. רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים עו) וַיְהִי בְשָׁלָם
סִכּוֹ וָגו'. בֹּא רְאֵה, כְּשֶׁעָלָה בְּרָצוֹן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם, הוֹצִיא שְׁלֵהֶבֶת
אַחַת שֶׁל הַמָּאוֹר שֶׁל הַנִּיצוֹץ הַקָּשָׁה, וְנִשְׁפָּה רוּחַ בְּרוּחַ חֲשׂוּכָה וְשׁוֹרְפָּת. וְהוֹצִיא מִתּוֹךְ
צִדֵּי הַתְּהוֹם טֶפֶה אַחַת, וְחִבֵּר אוֹתָם יַחַד, וּבָרָא בָהֶם אֶת הָעוֹלָם.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.